

Kunnskapsdepartementet  
Postboks 8119 Dep  
0032 OSLO

Vår ref:  
2013/5028-25

Saksbehandler/Direkte Telefon:  
Ann Iren Larsen/56 15 84 72

Deres ref:

Dato:  
2.10.2017

## Høringsuttalelse - forslag til endringer i barnehageloven, mv. (minimumsnorm for grunnbemanning, skjerpet norm for pedagogisk bemanning og plikt til å samarbeide om barnas overgang fra barnehage til skole og SFO)

Kunnskapsdepartementet sendte 22.juni 2017 forslag til endringer i barnehageloven, opplæringsloven, friskoleloven og forskrift om pedagogisk bemanning i barnehager på høring. Forslaget inneholder forslag om følgende endringer:

- Lovfeste et minimumskrav til grunnbemanning (en bemanningsnorm) i barnehageloven
- Skjerpe kravet til den pedagogiske bemanningen (en skjerpet pedagognorm) i forskrift om pedagogisk bemanning i barnehagen
- En lovfestet plikt for barnehageeier og skoleeier til å samarbeide om barnas overgang fra barnehage til skole og skolefritidsordning

Planlagt ikrafttredelse av endringene er 1. august 2018.

### Askøy kommune har følgende kommentarer til Kunnskapsdepartementets forslag:

Askøy kommune støtter Regjeringen ved Kunnskapsdepartementets forslag til endringer i barnehageloven, med tilhørende forskrifter, med de merknader som fremkommer under.

#### Minimumskrav til grunnbemanning:

Askøy kommune støtter departementets forslag om å innføre en bemanningsnorm på 1:3 for barn under tre år og 1:6 for barn over tre år. Det er en viktig anerkjennelse av det arbeidet som foregår ute i landets barnehager, og hvor viktig barnehagen er som små barns arena for utvikling, lek og læring.

Det er også svært positivt at uklarhetene rundt barn som fyller tre år ryddes av veien, og nå omtales i barnehagelov og merknader.

At det åpnes opp for å gi dispensasjon fra kravet om grunnbemanning, gjør at de særlige hensynene som omtales bør defineres svært tydelig i merknader til barnehageloven. Det må ikke være tvil om hva som er, eller ikke er slike «særlige hensyn».

**Postadresse:**  
Klampavikvegen 1, 5300 Kleppestø  
**E-post:**  
postmottak@askoy.kommune.no

**Besøksadresse:**  
  
**www.askoy.kommune.no**

**Telefon:**  
56 15 80 00  
**Telefaks:**  
56 15 83 90

**Bank:**  
6515.06.05509  
**Org.nr:**  
964 338 442

Askøy kommune har gjentatte ganger måttet foreta nedskjæringer i barnehagens personalkostnader for å redusere kommunens utgifter. De siste årene har barnehagene fått driftstilskudd til en bemanningsnorm på 6,73 barn over 3 år per voksen. I gjeldende lovverk heter at det skal være en pedagog per 7-9 barn under tre år, og 14-18 barn over tre år. Da er det i en kommune som Askøy også slik at den pedagogiske bemanningen har vært på knyttet opp mot maksimum – på henholdsvis 9 eller 18 barn.

Departementet sier i høringsnotatet at kommunen kan velge å bruke den økte finansieringen fra staten til *enten* bemanningsnorm *eller* økt pedagogisk bemanning. I Askøy kommune vil det være slik at kommunen må gjøre *begge deler*, noe som vil ha en kostnad siden kommunen i mange år har ligget på et minimumsnivå.

### **Skjerpet forskriftskrav til pedagogisk bemanning:**

Askøy kommune støtter departementets forslag om å skjerpe kravet til den pedagogiske bemanningen, slik at det maksimalt kan være 7 barn under tre år eller 14 barn over tre år per pedagogisk leder.

Det er svært positivt at det i forskriften tydeliggjøres i forskriften når et barn regnes for å være over og under 3 år.

Det følger av forskriften § 2 at styrers tid til administrasjon og ledelse kommer i tillegg til normen for pedagogisk bemanning. Men i merknadene står det at tiden styrer bruker til det direkte arbeidet med barna inngår i beregningen av pedagognorm. Videre heter det at størrelsen på styrerressursen må avgjøres ut i fra forhold som barnehagens størrelse, organisering og de ansattes kompetanse. Departementet må ikke la dette være opp til barnehagens eier, kommunene og barnehagemyndighet.

Sett fra barnehagemyndighetens ståsted er det vanskelig å håndtere og håndheve retningslinjer som er uklare, slik som dette. Det innebærer at det lett kan bli ulik praksis fra kommune til kommune om hvor stor styrerressurs som bør beregnes. Det hadde vært ønskelig med en angivelse også av beregning av styrers tid til administrasjon og ledelse av barnehagen, for eksempel i forhold til barnehagens størrelse, antall barn, antall årsverk, mv. Det må også presiseres at det kun er i de tilfellene hvor styrer er tilstede i det daglige arbeidet, at pedagogressursen kan medregnes i pedagognormen.

### **Plikt til å samarbeide om barnas overgang fra barnehage til skole og SFO**

Askøy kommune støtter departementets forslag om å innføre en lovpålagt, gjensidig plikt for barnehage – og skoleeier til å samarbeide om barns overgang fra barnehage til skole og SFO. Det er svært positivt at også SFO involveres i dette forpliktende samarbeidet. Det er viktig at plikten til å samarbeide er hjemlet i lovverket til både skole og barnehage, og at ordlyden er likelydende. Det er viktig at merknadene til loven presiserer hva forpliktelsene innebærer også for skole, jf. rammeplan for barnehagen.

Det er positivt at det ansvaret for å samordne samarbeidet plasseres på en av partene, og det er naturlig at det er skoleeier.

### **Økonomi**

For Askøy kommunes vedkommende treffer ikke slike gjennomsnittsbetraktninger som beskrevet i høringsutkastet. Askøy kommune har i en årrekke drevet meget kostnadseffektivt med særdeles lav bemanning. I gjeldende økonomiplan er det bedret noe. Dersom lovendringene innføres med virkning som foreslått, vil dette umiddelbart medføre en kostnadsøkning på årsbasis på 7 mill kroner for de kommunale barnehagene (5/12-virning i 2018). I tillegg kommer effekten på tilskuddet til de private barnehagene, noe som om kort tid vil gi totale økte kostnader på minimum 21 mill kroner pr år. Tallene er usikre og forutsetter barnetall som nå i kommunale barnehager, aldersfordeling som nå og også gitt gjennomsnittslønn pr 15.12.16. som var grunnlag for budsjett 2017. Askøy kommune vil gjøre Departementet oppmerksom på denne utfordringen med tanke på kommunens evne til å kunne gjennomføre de nye kravene.

Med hilsen

Ann-Iren Larsen  
Fagsjef

*Brevet er godkjent elektronisk og har derfor ingen underskrift*